5. XI 1944

POŠTARINA PLAĆENA U GOTOVU

CIENA 10 KUNA. BROJ 49

USTAŠA

VIESTNIK HRVATSKOG USTAŠKOG OSLOBODILAČKOG POKRETA

TAMNICA JUGOSLAVIJA

prosinac je simbol-znamen Jugoslavije. Tog dana je nastala ta umjetna tvorevina
zovi država. Iznosimo u nizu članaka vrlo zanimljive podatke, izjave i mišljenj
jetske javnosti kao i pojedinaca nekadašnjih tvoraca i zagovarača njenih o njoj
za one zaboravljive i neupućene, dok je svakom Hrvatu odavna jasno, da je Ju
oslavija za hrvatski narod bila tamnica. Iztičemo i ponavljamo, ne postoji ta Jugo
avija, ta federacija, taj savez, kojeg bi slobodan hrvatski narod prihvaćao i želio
vadesetgodišnje izkustvo poučilo nas je, da izvan slobodne i vlastite države nema
rvatima dostojnog života. Samo vanjska sila mogla nam je privremeno oduze
noga prava — ali dok postoji i jedna ustaška puška, nikad više ne će Hrvati

TAMNICU JUGOSLAVIJU!

1. prosinac je simbol-znamen Jugoslavije. Tog dana je nastala ta umjetna tvorevina, nazovi država. Iznosimo u nizu članaka vrlo zanimljive podatke, izjave i mišljenja svjetske javnosti kao i pojedinaca nekadašnjih tvoraca i zagovarača njenih o njoj. To za one zaboravljive i neupućene, dok je svakom Hrvatu odavna jasno, da je Jugoslavija za hrvatski narod bila tamnica. Iztičemo i ponavljamo, ne postoji ta Jugoslavija, ta federacija, taj savez, kojeg bi slobodan hrvatski narod prihvaćao i želio. Dvadesetgodišnje izkustvo poučilo nas je, da izvan slobodne i vlastite države nema Hrvatima dostojnog života. Samo vanjska sila mogla nam je privremeno oduzeti mnoga prava — ali dok postoji i jedna ustaška puška, nikad više ne će Hrvati u TAMNICU JUGOSLAVIJU!

VIESTNIK HRV. UST. OSLOBOD. POKRETA

USTAŠA

ZAGREB, 3. XII. 1944. GOD. XIV. — BROJ 49.

U PREDIGRI MIRA

Još se ne naziru vidici mira, a već u neprijateljskim redovima pišu o novom svesvjetskom ratu. Ta slutnja nedvoumno govori o trulosti »savezničkih« mirovnih osnova, i ljudskom se je napaćenom rodu bojati — izpune li se namjere ratnih ludjaka — da će jednoga kobnoga dana silnim tehničkim i bojnim pronalazcima skrenuti Zemlju s njezine putanje i zaglavinjati u svemirsku katastrofu.

A jedan od sigurnih uvjeta za budući rat, evo, već pune tri godine stvaraju angloamerički vodje, da se o Moskvi i ne govori, kada naime pod svaku cienu nastoje obnoviti tamnicu Jugoslaviju, koje su se Hrvati i ostali potlačeni narodi jedva uspjeli — bez savezničke pomoći — osloboditi.

U Londonu i Washingtonu znadu, da je Srbija vodjena Karadjordjevićima, minirala godinu 1914. Pa ipak su poslije četverogodišnjeg klanja opet Srbima pustili uzde, da versailleska kola strovale niz balkanske hridi. Englezi i Amerikanci, koji danas ulažu nebrojene hekatombe svojih naroda u zaključnu bitku za Evropu, sve kad bi i pobiedili, morali bi se preko ljеšina svojih boraca povratiti na izlazne postave i otvoriti nove potoke vlastite krvi. A sve zato što nesmiljeni i tvrdoglavi vodiči njihove politike hoće silom svietu narinuti protuprirodne udjelbe pojedinih naroda, i što gazeći ljudska prava teže za kramarskim dobitcima.

Hrvatska država nije nepoznanica u neprijateljskim analima. Naprotiv, sami su Englezi, Amerićani i Francuzi u doba jugoslavenske diktature navještali nesretni svršetak srbske strahovlade, te su upravo u takvim zgodama pisali o potrebi slobodne i nezavisne Hrvatske.

Zašto onda njihove čelične ptice ubijaju danas naše goloruke seljake, žene i djecu? Zašto Churchill svakom zgodom mudro prešućuje hrvatsku stvarnost? I pomaže crvenu kugu, kojoj je — dok je još bio triezniji — naviestio odlučno rat.

Sviet dobro pozna nepopustljivost tisućljetnog hrvatskog državotvornog naroda, zato su i zločini protiv naše slobode to teži i poviestno sramotni.

Sa svojih poviestnih i narodnih medja poručujemo »saveznicima«: »Pustite Hrvatsku na miru! Veće slobode od one, koju smo izvojevali vlastitim žrtvama ne tražimo. Želite li trajan mir u svietu, priznajte svima drugima ona prava, koja uživate sami. Jugoslavija je mrtva — narikače su nepotrebne. »Ujedinjenje« je pod stečajem!«

Prosinačko spomenslovo usahloj ideji i suludim majstorima jugoslavenskog „ujedinjenja“ neka izreku Englezi i Amerikanci, jer se oni danas najviše naprežu kako bi razbijenu lutku sabrali i postavili je na noge.

Zato smo obračun s londonskom i washingtonskom maglom riešili u prosinačkom broju USTAŠE izvornim podatcima iz rukopisa koji će u dogledno vrieme izaći u posebnoj knjizi poglavnog pobočnika Mije Bzika "Jugoslavija bez krinke."

„Pet stoletjah perkosivša iztoku i zapadu Hrvatska kraljevina“ — uzkrsnula je uslied ratnoga meteža i čeličnom voljom svoga naroda zauzela častno mjesto obranbene Evrope. U borbama i kušnjama njezin je sjaj i vriednost dosegla veličinu stare slave. Poviest uči — dokumenti ne varaju!

Iz pismohrane USTAŠKOG pokreta

UVODNA RIČ IZ RUKOPISA »JUGOSLAVIJA BEZ KRINKE«

DNEVNI ŽIVOT:

Ležeći na tvrdom podu u kasnim satima probdivenih noći prognanik je iz hrpa razasutih spisa izdvajao posebnu gradnju.

Uzdahnuvši po koji puta za dalekom domovinom ustaša je nastavljao rad do prvih jutarnjih sati, kada bi s dvora zaorila trublja — uranak.

Bili su to dani nadčovječnih napora i volje za uspjehom. Po danu radeći kao obični radnici sabirali su se pred veče kroničari i promičbenici na plemeniti rad za dobro Hrvatske.

U duhu motrimo samotnike i suborce, kako pod težkim bremenom vječne neizvjestnosti neslomiva duha nastavljaju sizifov posao.

U oslobodilačkom radu za svoj narod mnogi su izmedju njih zastali od patnja i biede, mnogi su ostali bez zdravlja, tudjinska groblja dala su počinka strancima. U svim tegobama pratila ih je Poglavnikova pojava. Dosta bijaše borcima zamietiti Njegovu pojavu, pa da smjesta izčezne svaka sumnja i nevjera.

Plodovi ove dobrovoljne tamnice našu su zemlju zauviek oslobodili jarma. A duhovna dobra Poglavnikovih pratilaca, stvarana u sjeni liparskih gromada dolaze nam i danas kao čvrsto oružje u bitci za priznanje Hrvatske Države.

Pošto se je »dvojna monarhija« po milosti Božjoj i volji potlačenih naroda stropoštala na tle, po milosti mudraca »pobjede« i nevolji hrvatskog naroda, stvorena je pod divnim parolama Velike antante, nova država bez slobode, bratstva i jednakopravnosti.

Pa neka zvone zvona, neka trube trublje, neka se ori pjesma do nebesa, nek se pale svietla, jer je zapadna demokracija dala na svietlo još jedno čedo, još jedno nedonošće, još jedno kržljavče, koje kod poroda dobi ime »Kraljevstvo Srba, Hrvata i Slovenaca, a kojem »mudri« njezin kralj poslije kod firmanja dade ime »JUGOSLAVIJA«.

Hrvatska, ta izkrvavljena tisućgodišnja mučenica, kao dar za svoje nekadanje »Predzidje kršćanstva« i »Bedem zapadne uljudbe«, odlukom ratnih pobjednika velikih zapadnih demokracija, bezsramno je bačena pod tiranske noge velikosrbske beogradske čaršije.

U ime slobode Hrvatima se je oduzelo i ono malo slobode, koju su imali u bivšoj monarhiji. U ime bratstva Hrvatima se je oduzelo njihovo narodno ime i državu. U ime jednakopravnosti Hrvate se je prisililo da postanu u vlastitoj domovini robovima Beograda, da služe svojim životima, svojim dobrom i svojom krvlju nezasitnoj i pohlepnoj velikosrbskoj beogradskoj čaršiji.

Proti poviesti, proti zdravom razumu, proti kulturi, poštenju, religiji i proti svim zemljovidnim i drugim prirodnim istinama ... htjelo im se je stvoriti nešto velikoga, nešto moćnoga, nešto »jedinstvenoga«, a sve zato da pohlepnim trgovcima s narodima posluži u izgradnji čvrstoga zida ratne pobjede i pljačke.

Zaboraviše jadni, da je tri puta jedan — tri, zaboraviše, da vatra ne može s vodom, da zapaljena žigica upali benzin, da pas i mačka ne mogu biti prijatelji, da vuk izjede ovcu.

Tu i tamo po koja nojevska glava, zarinuta duboko u piesak, izgleda da još ni danas ne može razumjeti, kakovo je zapravo bilo stanje u toj bivšoj »versailleskoj tvorevini«.

Versailleski mudraci bacili se na alkemiju, pokušavši iz raznih kovina stvoriti neku novu smjesu — jugoslavena, pa prema tome i državu »Jugoslaviju«.

Jer, za Boga, Srbi, Hrvati i Slovenci su tobože pripadnici jednoga jedincatoga slavenskoga naroda, pa zašto ne bi imali i jednu jedinstvenu državu ... baš kao što bi na pr. Niemci, Englezi i Amerićani mogli imati zajedničku državu »OCEANOGERMANIJU«, i poslije toga Talijani, Francuzi i Španjolci — »MEDITERANO-LATINIJU«, i t. d.

Razumije se, pobjednički mudraci nisu mogli uvidjeti, da u toj njihovoj »Jugoslaviji« nije bilo uobće Jugoslavena, jer nisu možda čuli glas Srba, koji se smatraju samo Srbima, niti glas Hrvata, koji već stoljećima dižu glas »MI SMO SAMO HRVATI I ŽELIMO IMATI SAMOSTALNU I NEZAVISNU DRŽAVU HRVATSKU!«

Gospodi preko ociana ni to nije bilo dosta. Oni nisu vidjeli ono, čega nema, ali su mogli vidjeti ono, čega ima. To su u prvom redu dogadjaji 1914. u Sarajevu, zatim slučaj Duića, pa zatim dogadjaji od 9. listopada 1934. Mogli su saznati još i o slučajevima Šuflaj, Radić, Javor, Duić, Predavec, Brkljačić, Hranilović, Soldin, Gabaj, Devčić, Zrinjski! Mogli su i imali su prilike saznati o slučajevima hrvatskih žrtava u Novom Gradecu, Sibinju, Senju i mnogobrojnim drugim krvoprolićima, koje je njihova londonsko-washingtonska politika izazvala u našim hrvatskim krajevima.

Prema mnogim tvrdnjama stručnjaka god. 1939. brojila je »Jugoslavija« oko 15 miliona stanovnika, od kojih 6 miliona Hrvata, 1,5 miliona Macedonaca i Bugara, 1,3 miliona Slovenaca, 400.000 Crnogoraca, preko 1 milion Niemaca i Magjara te preko pola miliona raznih drugih narodnosti. Nad tim narodima od skoro 11 miliona duša vladala je dakle jedna strašna manjina od po prilici 4,000.000 Srba. Osim svih drugih iznesenih podataka potrebno je reći i to, da su svi ovi narodi bivše »Jugoslavje« bili na mnogo višem kulturnom stepenu od Srba.

U Pismohrani Ustaškog Pokreta može se naći preko 50 kg težine raznih spomenica (memoranduma), koje su Hrvati počam od 1918. pa do 1934. godine slali na Ligu naroda i na sve vlade zapadnih demokracija, a koje su spise te vlade jednostavno bacile u koš.

U časovima njemačke djelatnosti protiv »Jugoslavije« ni jedan hrvatski grad, ni jedno hrvatsko selo nije bilo bombardirano. Ali ti naši »prijatelji« razaraju naše domove ... to su prijatelji iz Englezke i Amerike, a takve će nam pozdrave dati prvom prilikom i njihov boljševički saveznik iz Rusije.

Svi su oni jednaki, kada se radi o hrvatskom narodu, svi su oni složni kad se radi o tome, da se razori i uništi sve tekovine hrvatstva.

Nezavisnu Državu Hrvatsku, na čelu s ustaškim borcima i uz pomoć našeg velikog saveznika Njemačkog Reicha, mi ćemo braniti i pod vodstvom Poglavnika odoljevati ćemo svima napadajima unutarnjih ili vanjskih neprijatelja.

To je naše ustaško, dakle hrvatsko vjerovanje.

MIJO BZIK,
poglavni pobočnik

PRIZNANJE ŽRTVAMA

ODLUKE MINISTRA POSTROJNIKA O PRIZNANJU PRAVA NA DRŽAVNU POMOĆ

»Odlukom ministra postrojnika od 30. rujna 1944. broj D. p. 298-1944. priznato je Vjekoslavi L u n k o iz Rakovca, obćina Klanjec, kotar Klanjec, udovi iza pokojnog Vjekoslava Lunko, životom postradalog zbirnog pobočnika, temeljem §§ 4 i 8 zakonske odredbe od 6. kolovoza 1943. broj CLVII. 1915. D. V. 1943. o državnoj pomoći postradalim dužnostnicima »Ustaše« — hrvatskog oslobodilačkog pokreta i njihovim obiteljima pravo na državnu pomoć u visini obiteljske mirovine državnog službenika III. dočinovničkog razreda 3. plaćevnog stupnja s 35 godina navršene državne službe.

»Odlukom ministra postrojnika od 30. rujna 1944. broj D. p. 307-1944. priznato je Milki P r e b e g iz Križa, obćina Križ, kotar Čazma, udovi iza pokojnog Stjepana Prebeg, životom postradalog ustaškog zbirnog pobočnika, temeljem §§ 4 i 8 zakonske odredbe od 6. kolovoza 1943. broj CLVII. 1915. D. V. 1943. o državnoj pomoći postradalim dužnostnicima »Ustaše« — hrvatskog oslobodilačkog pokreta i njihovim obiteljima, pravo na državnu pomoć u visini obiteljske mirovine državnog službenika III. dočinovničkog razreda 3. plaćevnog stupnja s 35 godina navršene državne službe.«

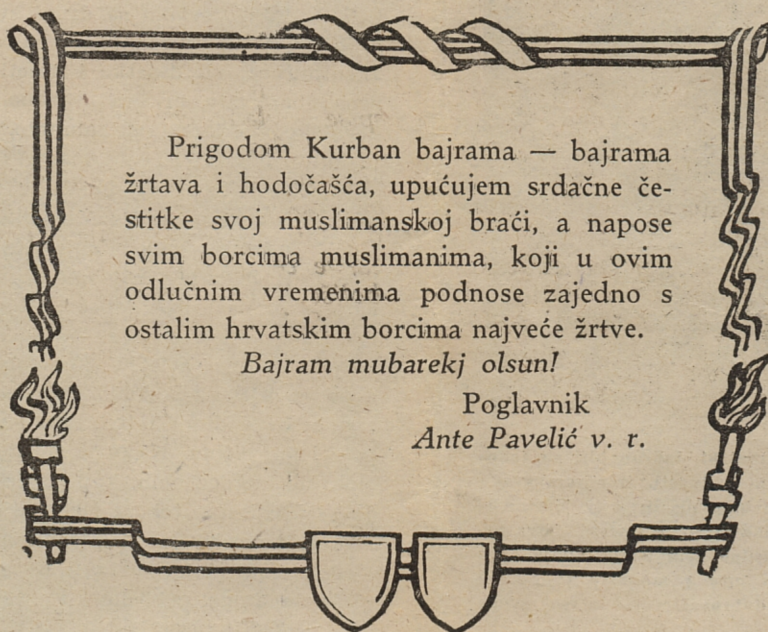
»Odlukom ministra postrojnika od 21. VII. 1944. broj D. p. 216-1944., priznato je Milki L o n č a r e v i ć iz Bobovca, obćina Crkveni bok, kotar Kostajnica, udovi iza pokojnog Franke Lončarevića, životom postradalog ustaškog tabornika, temeljem §§ 4 i 8 zakonske odredbe od 6. kolovoza 1943. broj CLVII. 1915. D. V. 1943. o državnoj pomoći postradalim dužnostnicima »Ustaše« — hrvatskog oslobodilačkog pokreta i njihovim obiteljima pravo na državnu pomoć u visini obiteljske mirovine državnog službenika X. činovnog razreda s 35 godina navršene državne službe.«

»Odlukom ministra postrojnika od 7. VIII. 1944. broj D. p. 65-1944. priznato je Ajiši S a r a j l i ć iz Priedora, udovi iza pokojnog Himlije Sarajlić, životom postradalog ustaškog tabornika, temeljem §§ 4 i 8 zakonske odredbe od 6. kolovoza 1943. broj CLVII. 1915. D. V. 1943. o državnoj pomoći postradalim dužnostnicima »Ustaše« — hrvatskog oslobodilačkog pokreta i njihovim obiteljima, pravo na državnu pomoć u visini obiteljske mirovine državnog službenika X. činovnog razreda s 35 godina navršene državne službe.«

»Odlukom ministra postrojnika od 23. X. 1944. broj D. p. 312-1944. priznato je Agati G a r a š i ć iz Rakovog potoka, obćina Sv. Martin, kotar Samobor, udovi iza pokojnog Franje Garašić, životom postradalog ustaškog tabornog pobočnika, temeljem §§ 4 i 8 zakonske odredbe od 6. kolovoza 1943. broj CLVII. 1915. D. V. 1943. o državnoj pomoći postradalim dužnostnicima »Ustaše« — hrvatskog oslobodilačkog pokreta i njihovim obiteljima pravo na državnu pomoć u visini obiteljske mirovine državnog službenika I. dočinovničkog razreda 1. plaćevnog stupnja s 35 godina navršene državne službe.«

»Odlukom ministra postrojnika od 1. IX. 1944. broj D. p. 269-1944. priznato je Ruži J u g o v i ć iz Dolj. Kosinja, obćina Kosinj, kotar Perušić, udovi iza pokojnog Pavla Jugovića, životom postradalog ustaškog zbirnika, temeljem §§ 4 i 8 zakonske odredbe od 6. kolovoza 1943. broj CLVII. 1915. D. V. 1943. o državnoj pomoći postradalim dužnostnicima »Ustaše« — hrvatskog oslobodilačkog pokreta i njihovim obiteljima, pravo na državnu pomoć u visini obiteljske mirovine državnog službenika I. dočinovničkog razreda 1. plaćevnog stupnja s 35 godina navršene državne službe.«

»Odlukom ministra postrojnika od 26. VIII. 1944. broj D. p. 209-1944. priznata je Emini Č a t o v i ć iz Bileća, obćina Bileće, kotar Tuzla, udovi iza pokojnog Muhameda Čatović, životom postradalog ustaškog logornika, temeljem §§ 4 i 8 zakonske odredbe od 6. kolovoza 1943. broj CLVII. 1915. D. V. 1943. o državnoj pomoći postradalim dužnostnicima »Ustaše« — hrvatskog oslobodilačkog pokreta i njihovim obiteljima, pravo na državnu pomoć u visini obiteljske mirovine državnog službenika VIII. činovnog razreda s 35 godina navršene državne službe.«

Prigodom Kurban bajrama — bajrama žrtava i hodočašća, upućujem srdačne čestitke svoj muslimanskoj braći, a napose svim borcima muslimanima, koji u ovim odlučnim vremenima podnose zajedno s ostalim hrvatskim borcima najveće žrtve.

Bajram mubarekj olsun!

Poglavnik
Ante Pavelić v. r.

»Odlukom ministra postrojnika od 21. VIII. 1944. broj D. p. 209-1944. priznato je Stani H r k a č iz Tuzle, obćina Tuzla- kotar Tuzla, udovi iza pokojnog Stjepana Hrkač, životom postradalog ustaškog logornog pobočnika, temeljem §§ 4 i 8 zakonske odredbe od 6. kolovoza 1943. broj CLVII. 1915. D. V. 1943. o državnoj pomoći postradalim dužnostnicima »Ustaše« — hrvatskog oslobodilačkog pokreta i njihovim obiteljima, pravo na državnu pomoć u visini obiteljske mirovine državnog službenika X. činovničkog razreda s 35 godina navršene državne službe.«

DUH VIDOVDANA I KAJMAKČALANA

Sve što se je u »Jugoslaviji« zbivalo, sve je to moralo biti, jer je to tako nalagala velikosrbska »vekovna istoriska misija«. Tako su to zahtievali duh Kosova, Vidovdana, Kajmakčalana; tako su to željeli Save prosvetitelji, Markani Kraljevići, Kosovska djevojka, devet braće Jugovića na čelu sa Jugom Bogdanom, Miloši Obilići, te razni drugi »junaci«, razni vuci i hajduci.

Na Vidovdan 1389., u prisutnosti Vukova, i hajduka pade na Kosovu »silno carstvo« još silnijeg srbskog cara Dušana, koji je valjda zbog propasti carstva nazvan »silni«. U tom carstvu bilo je i otetih zemalja, koja ni u kojem pogledu i nikada nisu imala veze ni sa Srbijom ni sa srbstvom.

Tu svoju narodnu tragediju Srbi pretvoriše u svoju slavu i pobjedu. Ta tragedija postaje izvorom Srbinove snage, postaje njegovim zavjetom, postaje historijskom misijom za obnovu Dušanova carstva.

Da se to carstvo može »vaskrisiti« nikakova sredstva nisu nedopuštena, nikakav zločin zapreka. Nikakav Machiavelli, nikakva inkvizicija ne može se uzporediti s onim vidovdanskim »umeti udesiti i podvaliti«, čime se velikosrbin služi u svome radu na obnovi Dušanova carstva. Bielo mora postati crnim, mrtvi moraju oživjeti i donositi »većine«; iz hajduka i razbojnika postati će narodni junak, a iz običnog konja postati će umni drug »Šarac«, koji sa svojim gospodarom razgovara i pije vino. Iz običnih izazivača postati će žrtve i napadnuti, iz običnog atentatora i razbojnika narodni heroj, iz Srbije što izazva rat, postaje »mučenica«! Iz tri, pa i pet naroda postaje jedan. Zbog toga je Jugoslavija, koja je stvorena 1918. »postojala« već za vrieme Dušana »Silnog«; od Vuka Karadžića po potrebi napravit će se Hrvata, a od Starčevića i Kvaternika jugoslavene. Po potrebi je Srbin »demokrata« a sutradan najžešći totalitarac. Danas će podpisati »antikominterski pakt« a da se sutra proglasi najvećim prijateljem i saveznikom boljševičke Rusije. Danas će crvenoj vojsci u Španjolskoj slati dobrovoljce, a da sutra medju prvima prizna nacionalističku španjolsku vladu. Deset će godina braniti »status quo« a da nakon toga postane miroljubivi

Kolievka hrvatske poviesti i uljudbe, hrvatski Jadran bili su takodjer u planu vidovdansko-kajmakčalanske nezasitnosti. O prvom gradu na Jadranu samo i uviek hrvatskom Dubrovniku pisali su i: "Slavan si mi ti i vazda velik, maleni Dubrovniče, velika slavo Srbinova!" "Sva Srbadija, bez razlike vjere i pokrajina, na jednodušni poklič zdera crnu koprenu nezahvalnosti, otrže Dubrovnik iz mraka zaborava i proslavi ljetos slavu Gundulićevu, veliku slavu dubrovačku — slavu svega Srbstva . . ."

I za Bosnom su prste pružali. Eto što učiniše s njom i njenim svetinjama. Pa i rekoše što misle: "Naše pravo na Bosnu i Hercegovinu jest — dakako samo — naša narodna snaga. Pravo naše narodne snage i pravo naših bajuneta bit će važnije i snažnije od vašeg prava, koje se žemo vagnuti — historijsko nacionalnom vagom . . .

posrednik, koji će dojučerašnje saveznike tobože nagovarati na popuštanje u stvari revizionizma. Danas će kopati »vučje jame«, a sutra će sklopiti ugovor o »vječnom prijateljstvu« s Bugarskom. Jučer je vješao i osudjivao na smrt Hrvate, koji su boravili u Italiji, a danas će sklopiti ugovor s Italijom.

Nije stoga nikakvo čudo što je Srbin izazvao 1914. svjetski rat, u njemu bio hametom potučen i pobjegao iz Srbije, a da se 1918. pojavi kao »pobjednik« i »osloboditelj« ne samo Srba nego i »braće«!

Duhu Vidovdana pridometne se tako duh Kajmakčalana, duh »pobjede«, kojom je Srbin osvetio Kosovo i uzpostavio Dušanovo carstvo, ili po novom Veliku Srbiju. Duh Vidovdana i Kajmakčalana, kak vidjesmo, »udesio« je pobjedu i nad »Jugoslovenskim odborom« nad hrvatskim saborom, nad »Narodnim viećem«, pa najzad je Nikola Pašić pobiedio i samog sebe. Evropi su podvalili da je ostala mirna i mučki priznala sve i svako djelo vidovdanaca, a često je i u sav glas odobravala.

Duh Kosova i Kajmakčalana ponovno triumfira pod naslovom istinske demokracije u najgroznijoj petgodišnjoj diktaturi, kada je poslano na drugi sviet nekoliko stotina najuglednijih hrvatskih boraca, tisuće na robiju, kada je na tisuće Hrvata »konfinirao«, na desetke i desetke hrvatskih domova popalio, žena obezčastio, crkava oskrnuo, mučeničkih grobova porušio, hrvatsko ime i zastavu zabranio, sav priradni kao i družtvovni te kulturni život Hrvata razrovao.

Sve je to učinio duh Save, Vidovdana, Kosova, Kajmakčalana, duh careva, kraljevića, vukova i hajduka.

Tu i tamo ipak bi nojevska glava zapada prigovorila Beogradu, da vlada bez volje naroda. U takvim se slučajevima mudri čaršijci pronašli liek: izbore. I to je proizvod svetosavskog duha i »demokracije«, a da se od zgode do zgode pozabavi hrvatski narod i kulturni sviet. U 20 godina »biralo« se je barem 10 puta, a da se nije nikad znalo zašto se glasa. Biralo se je svaki put »na četiri godine« i to svaki puta tako, da Srbin dobije nadpolovičnu većinu. Najprije su glasovali mrtvi, onda su se presipavale kuglice onih, koji su doista bili živi i glasovali, a kad je zakon postao tobože slobodniji, te se je glasovalo javno upisivanjem u izborne spise, onda su ti izborni spisi bili gotovi već tjedan dana prije izbora u Beogradu, pa je famozni duh Kajmakčalana opet pobiedio.

Zar je moguće?

ZABLUDE O BALKANU

Nijedan europski poluotok svojom širinom ne drži se tako velikodušno svog kontinenta kao Balkan; nijedan poluotok — u razmjeru prema svojoj veličini — nije toliko otvoren prema kontinentu kao taj poluotok; nijedan nije načičkan s tolikim brojnim otocima kao ovaj; nijedan europski poluotok nema toliko raznovrstnih gorskih spletova i riečno-morskih kompleksa kao vaj poluotok; nijedan nema toliko brojnih narodnostno-sviestnih i organiziranih naroda kao upravo taj spleteni Balkan; ali, ujedno, ni o jednom poluotoku, valjda, na čitavom svietu nema toliko težkih zabluda, kao što ih ima o Balkanskom poluotoku.

Balkan je najkraći put koji spaja sjeverno ledeno i južno toplo (Sredozemno) more. On je čvor kao i sumnjivi mostobran izmedju Iztoka i Zapada. U poviesti invazija azijatskih horda Balkan je bio mnogo puta zadnja domena (točka), gdje su se razpale. U poviesti svemoćnih Osmanlija zapadni dio Balkana je bio grob njihovih osvajalačkih težnja. U pogledu kulturnog stvaranja na južnom dielu Balkana (u Grčkoj) su nikli i veličanstveno uzrastli prvi zametci zapadne kulture i civilizacije. U političkom pogledu on je označen »iztočnim pitanjem« ili »južnoslavenskim pitanjem«, a u najnovije vrieme »najdelikatnijim područjem interesnih zona« na kontinentu stare Europe.

Uza sve to što je Balkan s jedne strane gotovo najinteresantniji, a s druge strane najzamršeniji i najopasniji problem, ipak o njemu imade najkrupnijih zabluda. Zanimljivo je, da korjen tih zabluda nije: nemoć pravog spoznavanja, nego: premoćna (prepotentna) volja, koja se više povodi za onim što želi, što pogoduje, a ne što spoznaje. Gdje leži taj korjen? Ponajprije, imajmo na umu, da je to računasti, dvokraki korjen zabluda. Jedan krak se je učvrstio u Šumadiji, koju mnogi smatraju najsrbskijom zemljom, premda je Jovan Cvijić ovako ocrtao Šumadiju: »Skoro u svakom selu Šumadije seljaci su raznovrstnog porekla, doseljeni iz raznih krajeva . . . Oko 80% je doseljenika, i poglavito u toku posljednja tri veka.« Drugi krak zabluda o Balkanu zasadjen je i brižno se uzgaja izvan samog Balkana. Prvi krak zablude je »srbsko pitanje« o Bosni, Hercegovini, Crnoj Gori, Makedoniji i Bugarskoj, Albaniji i Sjevernoj Grčkoj. Drugi krak zabluda mogli bismo nazvati »pitanjem imperialističkih interesa.«

Prije petdeset godina jedna srbska publikacija doniela je odprilike sliedeće: »Stisnuto izmedju Hrvata i Bugara nema Srbstvo na Balkanu nikakve budućnosti. Srbstvo treba nastojati, da svlada ta dva naroda i da preko njih dodje do one veličine, koja mu je njegovom poviešću propisana.« To je zabilježio dr. Pilar u »Južnoslavenskom pitanju.« On je problem Balkana zahvatio, medju ostalim, ovim riečima: »Jezgra današnjeg južnoslavenskog problema sastoji se u tome, što srbstvo želi svladati Bugare i Hrvate, postati prvom silom na Balkanu.« A prof. bivšeg srbskog sveučilišta u Beogradu Jovan Cvijić — koncem 1908. god. — izrazio je jedan dio srbskih težnja ovako: »Srbija se ne može odreći Bosne, jer je njeno nacionalno središte (!) i na svaki način minimum njenih zahtjeva.« Još jače se odkriva korjen balkanskah zabluda (koji prožima Šumadiju) u otvorenom pismu povjestničara St. Stanojevića hrvatskom profesoru poviesti dr-u Šišiću 1909. godine: »Naše pravo na Bosnu i Hercegovinu jest — dakako samo — naša narodna snaga. Pravo naše narodne snage i pravo naših bajuneta bit će važnije i snažnije od vašeg prava, koje se može vagnuti — historijskom nacionalnom — vagom . . . Jer Bosna i Hercegovina, upamtite , , , , srbskom narodu isto su što i Srbija i Crna Gora . . .« Srbima je Bosna, istina, poželjna kao prvi jači oslon za imperialističko osiljavanje na Balkanu, ali tim postignućem Bosne ne bi za Srbiju bilo riešeno »srbsko pitanje«, jer se ono proteže i na Crnu Goru i na Makedoniju i na Bugarsku pa čak i sjevernu Grčku. Medjutim, Bosna je ponosna hrvatska zemlja, kako je naglasio početkom ovog stoljeća i ugledni povjestničar Dümmler rekavši: » . . . da razjasnimo onu ranu vojničku snagu Hrvata, . . . potrebno je i Bosnu smatrati izvorno ne kao srbsko područje, nego kao hrvatski posjed«, treba znati, da je Bosna imala svoga bana ,koji se je označivao prvim izbornim knezom kod negdašnjeg biranja hrvatskog kralja. Medjutim Srbske zemlje nikada i nigdje nisu imale »bana«. Pisac Flavije Blond označio je Bosnu pokrajinom kraljevine Hrvatske, itd.

U Bosni je broj pravoslavnih bio oko 43%. Na temelju vjerske pripadnosti Srbi su narinuli svietu mišljenje, da su ti pravoslavci Srbi, a Hrvati da su jedno katolici oko Zagreba. Gdje Srbima ne dostaje drugih razloga za širenje svog imperializma, tada upotrebljavaju svoje svetosavsko pravoslavlje, kao da su narodnost i vjerska pripadnost jedno te isto. A tko su zapravo pripadnici iztočnog obreda u Bosni i kao su nastali? 1. To su jednim dielom stari balkanski stanovnici, zvani sve da danas Vlasi, koji su pod bizantinskim utjecajem poprimili iztočni obred, jer je tada Bizant imao veći kulturno-vjerski utjecaj od Zapada-Rima. 2. Učenjak dr. Milobar razjasnio je činjenicu Vlaha u Bosni ovako: »Politika Turaka išla je za tim, da Bosnu sasvim pretvori u pokrajinu iztočnjačkog karaktera, t. j. da njeno pučanstvo i u njegovim vjerskim odnosima priveže čvršće uz Orient. Zato su Turci nastojali, da privedu stanovništvo Bosne k islamu, kolikogod to bijaše moguće, a za one, koji pod svaku cienu htjedoše ostati kršćanima, učini turska politika grkoiztočnu crkvu pravim utočištem. Dok katolicizam bijaše najokrutnije progonjen, pomagahu Turci na sve moguće načine grkoiztočnjake, i to poradi toga, što su Turci s pomoću carigradskog patriarha i njegova klera po volji mogli razpolagati grkoiztočnim pučanstvom. To je razlog zašto je broj duša grkoiztočnog elementa u Bosni tako velik.« 3. Budući da je i za vrieme turskog osvajanja naših zemalja mnogo Hrvata izginulo, mnogo ih se pomicalo na zapad, razumljivo je da je tada bilo i Srba — iztočnog obreda — koji su se pred Turcima ili zajedno s njima pomicali u naše hrvatske pokrajine. Ali sve ovo zajedno uzeto ne može biti razlog zašto bi Bosna u političkom pogledu morala biti jedna od najvećih zabluda o Balkanu na tlu samog Balkana.

Drugi glavni korjen ili izvor zabluda o Balkanu je sastavni dio politike svjetskih imperialističkih država. Dok Amerika gleda na Balkan kao područje, gdje bi se mogla uzpostaviti moćna podunavska federativna ili tzv. savezna država pod vlašću Rooseweltova zeta Otona Habsburškog, dok se Englezka zalaže za jednu kraljevsku federativnu državu Jugoslaviju po uzoru britanskog kraljevskog imperija, dok se Sovjetska Rusija trsi i vojničkim podhvatima, da pod vidom saveza sovjetskih balkanskih državica osigura svoju moć na najvažnijem crnomorsko-sredozemnom čvoru, nudjajući svim balkanskim narodima svoje tzv. narodne oslobodilačke odbore, dotle ti »dobrotvori« imperrialisti ne će shvatiti ili zaboravljaju zbog svojih »poslova«, da je vrlo jalovo i — upravo — štetno i nadalje podupirati nemire i rušenje Balkanskog sklopa jer nemiran i uništen Balkan nikomu ne može koristiti. Ta, Balkan je živi i poviestni dokaz jake nacionalne sviesti i Hrvata i Grka i Bugara i Arbanasa i Crnogoraca, a Srbi nemaju toliko razvijenu nacionalnu težnju za nezavisnošću, koliko teže za uzpostavom srbskog imperializma. Dok je Churchill izjavio za Balkan, da je to »nemirno i veoma zamršeno područje« i dok je spomenuo, da je »u zamršenim pitanjima Balkana trebalo (— i treba —) voditi računa o crnomorskim i sredozemnim interesima«, on je pao u jednu strahovitu zabludu: 1. razpravljajući o Balkanu kao zemlji ničijoj, koju bi imale zaposjesti one velesile, koje imaju na Balkanu veći i sigurniji interes, i 2. smatrajući, da je Balkan zato vrlo zamršeno područje, što ne postoji izkrena dodirna točka izmedju kraljevske vlade »jugoslavenskog« Petra II. Karadjordjevića i partizanske »partije« crvenog maršala »Tita«.

Nije strahovita zabluda, što je ovaj tzv. Balkanski poluotok krivo nazvan po zemljopisnom poimanju, jer bi se trebao — zapravo — zvati Dinarski poluotok. Nije ni to težka zabluda, što ljudi zaboravljaju, da se samo pod razdvojnim uplivom Iztoka i Zapada (da je već za vrieme posljednjih rimskih careva Drina — Drim — Bojana bila granica izmedju iztočnog i zapadnog rimskog carstva) nego da je bio najprije pod utjecajem Balkanaca kulturnih Grka, pa Rimljana, mnogostrukih azijatskih prodiranja i od XV. do XVIII. vieka pod pritiskom osvajalačke politike Osmanlija itd. Nije ni to tako težka zabluda, što federativna anacionalna državna ustrojstva USA i SSSR misle, da bi se i ovdje mogla uzpostaviti federacija — savez Balkana (dakako kao utjecajna zona (bilo jednih ili drugih), ali je strahovita zabluda onih koji misle, da treba na korist jednog malog »bureta baruta« — Srbije uništiti i Hrvatsku i Bugarsku i posrbiti Makedoniju te sjev. Grčku, da bi mogao oživjeti srbski pokopani imperializam. Uklonivši srbski imperializam riešen će bit problem Balkana kao »južnoslavensko pitanje«, i Balkan će biti mirniji a saveznici zadovoljniji.

Srbski povjestničar St. Stanojević nije se mogao odreći srbske imperialističke težnje i zato je, možda, prorekao već 1909. godine: »Velika borba izmedju Iztoka i Zapada koja se na Balkanu vodi već više tisući godina (!) svedena je danas na borbu za obstanak srbskog naroda. U toj borbi će srbski narod možda i podleći . . .« A to će se dogoditi ako se ljudi ne otresu strahovite zablude, da bi mala Srbija mogla voditi veliku imperialističku politiku izmedju tri starija, moćnija (po geopolitičkom položaju) i kulturnija naroda na Balkanu.

MISKO PETRIČIĆ

VAMPIR JUGOSLAVIJA

(Nastavak s 12. strane.)

„Najgore je, da ova nasilja nisu prigodna nego čine metode diktature. Ovo je diktatura policije, te nije badava da je u Beogradu postavljen jedan Rus na jedno od najvećih mjesta policije u Beogradu Jugoslavija, poput Rusije, ima sada svoju Čeku."

„Njezini kritičari iztiču, da je kralj hotimično stvari doveo dotle, da se parlament onemogući u narodu i da tako uvede diktaturu."

Stoje nam na razpolaganju izvadci iz mnoštva njemačkih, odnosno talijanskih listova, koji su stalno upućivali na pravi značaj i mogućnost rješenja balkanske zategnutosti. Ti su podatci to vredniji, što je njemački narod pružio i vidljive dokaze svojeg prijateljstva prema hrvatskom susjedu, čim je to omogućio početak rata protiv srbske ratoborne klike, koja je 1941. spremno na sebe uzela dio borbe protiv prava na život država novog poredka. O tome ćemo, sa spomenutim podatcima, donieti u jednom od idućih brojeva »USTAŠE« takodjer obširan prikaz.

Ostaje nam još, da spomenemo nekoliko izvadaka iz francuzkog i madjarskog novinstva, koje je zauzimalo pozitivan stav u pogledu hrvatskog pitanja. Pesti Hirlap. 1934. javlja:

„Gotovo istovremeno s balkanskim paktom stigao je u Ženevu memorandum sjevero-američkih Hrvata, snabdjeven sa preko 250 hiljada podpisa, koji su predali u ime Hrvata Sjedinjenih Država Ivan Stipanović, Milan Vilić, Ivan Krešić i Kuzma Kuharić. Podpisi su bili overovljeni po jednom američkom javnom biljezniku, pa se ne može posumnjati u vjerodostojnost dokumenta."

Iako je službena Francuzka pomagala i podržavala Karadjordjevićansku tiraniju na Jugoiztoku protiv svih ćudorednih i občečovječanskih prava, ipak su se iz javnog mnienja često javljali glasovi, koji nisu odobravali takav smjer vladine vanjske politike. Tome je najboljim dokazom procis u Aixen-Provence, na kome je u obranu hrvatskih ustaša, sudionika u marsleilleskom atentatu, želilo izstupiti preko dvie stotine najpoznatijih francuzkih odvjetnika, te je napokon obrana povjerena glasovitom Georgesu Desbonsu. Razumljivo je, da ugledni francuzki pravnici ne bi zalagali svoje glasove ni u kome slučaju za stvar, u čiju opravdanost ne bi bili tvrdo uvjereni.

Francuzko nam novinstvo svjedoči o uvjerenju javnosti! »Notre Temps« — Pariz:

„Ideja zbliženja izmedju Srba i Bugara vrlo je liepa, nu, predpostavka je tome, da se Macedoncima dadu njihova prava; to je vrlo težko vjerovati, jer diktatura sigurno ne će dati prava Bugarima, kada u isto vrieme ugnjetava Hrvate i Slovence."

Poznati ugledni parižki tjednik »Paris-Europe« donio je u svom 18. broju odulji prikaz o prilikama u Srednjoj Europi. Izpitujući mogućnosti novog rata, kaže se u članku, da treba izpitati, koji bi mogao biti jedan od »slučajnik« i »beznačajnih« dogadjaja, koji bi predstavljao iskru za novi rat, pa odmah zatim nastavlja:

„Tako dugo, dok će biti jedne Hrvatske, koja se smatra zarobljenom, tako dugo postoji opasnost oružanog sukoba u Srednjoj Evropi. Taj položaj može to prouzročiti upravo kao što močvara može uviek dati uzročnik groznice." Pod konac pita se pisac: „Srbske sile su u Jugoslaviji danas upotrebljene, da čuvaju jedinstvo tog novog kraljevstva. A kakvo će biti držanje Hrvata za vrieme rata?"

Pri kraju ovog izlaganja donosimo obširan izvadak iz članka Herberta Viviana, koji je objelodanjen u »English Review« 1933., koji je značajan upravo zbog toga, što je pisac bio poznat kao osobni znanac i prijatelj Aleksandra, te je od njega čak i odlikovan visokim odličjima.

„Udes Hrvatske nije bolje od onog Crne Gore. Hrvatska je bila jedna nezavisna država, koja je branila kršćanstvo i koja je imala veliku književnost, još u vrieme, dok su Srbi bili potišteni robovi, utonuli u neznanje i barbarstvo. S umorstvom od god. 1928. i proglašenjem diktature 1929. svaka narodna i osobna sloboda je u Hrvatskoj uništena . . ."

„Hrvatska kao narod treba u kratko izčeznuti. Kao veleizdajnički čin kažnjava se izvješivanje hrvatske zastave ili grba, te polaganje cvieća na grobove mučenika. Nijedan hrvatski život nije danas siguran. Umorstva se navješćuju u vladinom tisku, u popisima t. z. proskribiranih, a zatim se izvode na sramotni način javno, pred očima policije, koja se ne miče.

Postupak s zatvorenicima posebno političkim u jugoslavenskim tamnicama bio je najkraće rečeno "balkanski" u najgorem smislu te rieči.

Orgulje, čavli, sitno staklo, živa ženavica, munjina, gramofoni, vrećice s pieskom, kundaci, do glasovitog "pendreka" i mnogo drugog — bila su jedina dokazna sredstva.

Na slici — jedan Hrvat uznik težko je obolio. Od liečnika je dakako važnija osoba — žandar.

Ovakav je postupak primienjen na Stjepanu Radiću i drugim hrvatskim vodjama, čiji su napadači bili samo formalno osudjeni. Na 18. veljače 1931. izubijan je do smrti na jednoj od glavnih uliza Zagreba dr. Milan Šuflaj, a da policija uobće nije pokušala uhititi ubojice. U lipnju 1932. bio je dr. Budak samokresima napadnut pred svojim stanom te divljački izranjen. Policija je zaštitila jednog od napadača pred beisom publike, dok su druga dvojica, iako točno označeni kao napadači, bila puštena na slobodu.

Svaki izraz nezadovoljstva kažnjava se barbarski smrću ili dugotrajnom kaznom. Javno i dokumentirane obtužbe protiv vlasti, da muče obtuženike, nisu nikad bile opovrgnute. U Jugoslaviji je opet oživio stari turski sistem batinjenja, da bi se od okrivljenih iznudila priznanja . . ."

„Jer je prirodno, da ne samo Hrvati, već i Macedonci, Crnogorci, Albanci i Slovenci, to jest većina pučanstva u Jugoslaviji smatraju beogradske upravljače svojim neprijateljima i ne će ništa da učine za prosperitet države . . ."

„Može biti da se dogodi, da će Srbi, ustupajući pred pritiskom Evrope, učiniti formalna obećanja, ali je sigurno, da oni ta obećanja ne će održati. Oni su i bili su uviek poslije dolazka kraljoubica na vlast jedna opasnost koja prieti svjetskom miru."

G. Vivian završuje ovako: „U srdcu Evrope postoji jedna prividna gradjevina, stvorena u vrieme mirovnih ugovora poradi stratežkih razloga, koja milijune nesretnika drži u robstvu pod ludjačkom vladavinom zločinaca, koji triumfiraju."

Mnoge su stvari ubrzale tog doganjaja, koji su se velikim koracima primakli svome konačnom rješenju. Srušene su i razkrinkane brojne zablude onih, koji su svoja izkustva vlastitom krvlju izkupili prije četvrt stoljeća, pa ipak su premalo spoznali i naučili, a da bi svojim sinovima uštedili iste patnje. Jugoslavija je bila jedna od kobnih zabluda zapadnog shvaćanja, i ona je propala i nikada ne će ponovno uzkrsnuti. Jer, jednoga će dana prestati i ovaj rat, umuknuti će žučljivi napadaji i objede krugovalnih objavljivača i kupljenih novinskih uvodničara, i iztuknut će varka i obmana pred pravdom i istinom. U protivnom slučaju, i sve današnje i sve prošle žrtve bile bi uzaludne. Sviet je osudjen, da velike spoznaje u krvi pročišćuje. Ovaj je rat pružio traženu priliku zato.

»Tko hoće mir na Balkanu, taj mora najprije riešiti hrvatsko i macedonsko pitanje« (Manchester Guardian). Uostalom, danas ne mora ni to: hrvatska je država riešila naše pitanje. Svako je drugo rješenje bezpotrebno. I uzaludno!

M. ŽIBRAT

RATNI ZLOČINCI

»Smrt okupatoru« rekao je Janko Mastiluk, zagorac, demokrat.

Ja to isto kažem. Ja sam ustaša.

Domorodec Mastiluk pati od vremena, hoda pješke, jer munjovoz ne vozi, sanja o miru i miniranju, i govori o »glupom« maksimiranju. Molim, ja činim slične stvari.

Pa ipak me je ovaj neunišitivi demokrat u mnogočem pretrčao.

U prvom redu, on stalno gunđa: »Treba ih, sve ih treba kazniti. Sve, koji su surađivali s ustašama i Niemcima.« (Misao sama nije izvorna, nego usvojena iz etera!). Po nekoliko puta na dan Mastiluk je zastupao na polupraznoj tržnici, u punoj zalogajnici i među povjerljivima ideju odmazde.

Napokon je valjda i onima gore dozlogrdilo to demokratsko neubrojivo izprsavanje, pa ga je prošle noći uhvatio takav san, da je Janko Mastiluk danas cielo jutro kao bez glave, odnosno kao obnevidio.

Iako je zamisao o sanjanju stara, pomalo naivna i surogatna, ipak čitajmo pripoviest do kraja, da vidimo, što se danas još može sanjati na tom pustom pašnjaku ljudske podsviesti.

Neka, anda očevidac, govori Mastiluk!

*

ZELENI STOL, velika čežnja, mnoga naklapanja, sjajne mogućnosti i rezervirane ulaznice. To su bile misli vodilje, koje su zagrebačkog purgeraša dogurale pred vrata famoznog sudišta i krojačnice budućnosti. Mastiluk je upro sve snage, da izpadne u ovoj jedinstvenoj i iznenadnoj prilici kao činbenik. Ušuljao se je, djelomično uplašeno, djelomično ponizno između visokih crnih okruglih stupova u dugački tamni hodnik, pa se onda mnogo ogledavajući napokon našao na galeriji, koja gleda ravno pod sobom ćelave glave i crna ramena oko zelenoga stola. Iako sa stropa udaraju jaka svietla, zagorac nikako ne razpoznaje poznata imena i ideale svojih vlaškoulićkih političkih poteza.

»Kaki Churchill, kaki Roosewelt« pričinja se sad najednom domorodcu, kao da mu neki Bosanac šapće u uho. Čovjek se napinje, napreže, samo da mu ne uteće ni jedna rieč.

Eno dolje upravo nekakav cvikeraš hvata golemu hrpu pergamene, i dižući glavu kao vodeni konj ogleda se na svoga susjeda: »Da počnemo...? S Hrvatima!...

Nešto kao odobravanje čuje se na gledalište. »All right! — Horvathi...« Naginje se sa svog stolca neki duksan.

Sa čela stola udari neki tip kladivom o stol i najavi »Danas se nastavlja suđenje ratnim zločincima. Na redu su neke zastarjele prijave. Počnimo!«

*

»Zbog suradnje s Niemcima, te zbog tvrdokornog odupiranja oslobodilačkoj vojsci sa Iztoka poziva se na međunarodni sud za suđenje ratnim zločincima hrvatski ban, knez Nikola Šubić Zrinski. Obtuženi je, kako naši spisi bilježe 1566 godine u Sigetu zakleo sa svojim domobranima, i vitezovima, da ih neće ostaviti, nego da će s njima zajedno snositi zlo i dobro, te da će s njima živjeti i umrieti.« Time se je spomenuti Zrinjski ogriešio o načela naše politike spram Njemačke, te je na spomenutoga pala krivnja, da je i sam bio nacionalsocialist.

»Neshvatljivo, kako taj čovjek nije kapitulirao.« — Obtuženoga tereti još i činjenica, da je prije smrti uništio i zapalio sav svoj imetak, čime su oštećene naše dionice u novčarnicama Otomanskog carstva...

*

Janku se nešto zamuti. Slabe naočale!

*

»Slavni međunarodni sude, na redu je sliedeći ratni zločinac Hrvat«.

Doista, pred porotom mrakom zaogrnutih sudaca stajao je hrvatski seljak u razderanoj krvavoj košulji s željeznom krunom na glavi.

»Haha, krunu je htio taj seljački vođa, Matija Gubec,« nasmjehnu se porotnik. »Uobće je primjećeno, da bi ovi Hrvati u svakom stoljeću svoje poviesti silom se htjeli domoći neke velike slobode, protiv volje velikih.«

Gord i ponosan stajao je vođa bune. »Obtuženi »kralj« Gubec vođa ustanka protiv tuđinske vlasti nad Hrvatima htio je pokolebati obću evropsku ravnotežu. Prema prikupljenim podatcima svi znaci govore, da je taj seljački vojskovođa bio već 1575 zanesen ustaškim osnovama nezavisnosti. Znak zelenog zimzelena, kojega su njegovi pristaše nosili kao oznaku revolucije, kao i krilatica »ZA STARU PRAVICU« imadu podpuno istovjetnu terorističku osnovu ustaškog izticanja hrvatskog državnog narodnog prava.

Prema svemu iznešenome Matija Gubec smatra se ratnim zločincem...«

*

Mastiluk po prvi puta zaplače nad rodnom Stubicom.

*

Zaredahu »zločini«. Sudište se je sve više pjenilo. I umaralo s Hrvatskom...

»... urotnici protiv države Zrinjski i Frankopan već su zasluženo kažnjeni...«

*

— Sude silni, pred tobom je Toma Bakač, hrvatski ban, obtužen kao klerikalac, antisemit i fašist. Njegova je krivnja i suradnja s Rimom očito. Obtuženi je također bio neumorni separatist. Iz svega izloženoga, a k tome će se još nadodati i druga izvješća, spomenuti je također ubilježen na listi ratnih krivaca, kao koljač i krvolok.«

*

Mastilukek je potonuo pod klupu. Ruke je zaboravio trljati nad neoprostivim suđenjem fašista.

Arena pod njegovim pogledom punila se je najslavnijim hrvatskim imenima. Evropa, crna, podzemna Evropa sudila je ustašama. Nikoga u blizini nije bilo, koji bi za njegovu zemlju rekao jednu dobru rieč. — Oni, koji bi odlučivali, mrtvi su — drhtala je satanska atmosfera. »Hrvatska je pobiedena...«

*

»Sliedeći, sliedeći.« nestrpljivo, dosadno javljahu se gospodari zelene pravice. Njihov je skup podsjetio Janka domorodca satanskih sjednica.

»Ante Starčević, koga u njegovoj domovini zovu ciceronovim častnim nadimkom u našim je očima bezuvjetno uvršten u najodgovornije buntovnike. Nacistički vođa, anarhist, protiv ustaških ugnjetača. Ime nacionalnu sviest hrvatskoga naroda. I zato se je ogriešio o zakone i pravila svjestnih naroda Evrope. U nizu njegovih protusaveznićkih što će reći protusatanističkih izjava i članaka. Izjava da je »sužnju jednako u amerikanskoj republici, kao i u austrijskoj ili ruskoj despociji« jasno govore o Starčevićevu poimanju zaštite i slobode, koju oslobodjelji pružaju malim narodima.

Eugen Kvaternik smatra se od strane velikoga sudišta za ratne zločince klerikalcem i fašistom najgore ruke. Zato se umorstvo Eugena I. uvrštava u naše rješene spise kao pravedna odmazda uljuđene Evrope Davida Starčevića i Gržanića u saboru protiv Khuena Hedervarija imadu se uz ovdašnju presudu podastrieti također međunarodnom nogometnom sudištu, kako bi masonski brat zadobio punu zadovoljštinu budućih pokoljenja.«

Zatim se podiže jedan od predsjednika ove pravne postrojbe i održa zvanično predavanje o sklonosti hrvatskih iztaknutih muževa za borbu protiv reda i poredka, koji im se iz dobronamjernosti kroz duga stoljeća nameće.

S galerije poviče grčevit glas: »Nezavisnu Državu Hrvatsku!«

Bože, pomozi mi, pa ja vičem kao ustaša, zaprepasti se vidno oznojeni Janko Mastiluk nad svojim osamljenim izpadom. A onda požali, da ustaše niesu došli na ovo suđenje, jer bilo bi sigurno vatre.

»Ustaše ovdje nemaju pravo glasa. Oni su obtuženici, začu se opet podmukli šapat sotone. Ti si, baš ti, druže, tražio, da ih se prve strelja. Pakao je uslišio molbu svoga kandidata. Njima će se suditi. Ali prvo su na redu stari krivci...

I u tom času bi jasno Janku domorodcu, da su pri poviesti još iz španjolskoga rata, prema kojima su crveni đavoli mrtvace izvlačili iz grobova, istinite i krvavo porazne. I bi uistinu težko ovako starom čovjeku nad tolikom osamljenošću, te ne htijući dalje slušati opravdavanje Radićeva ubistva, koji da je »posjedovao tajnu ustašku izkaznicu« (to je novost i za vlaškouličanca), te je prema tome zasluženo kažnjen od budnih beogradskih čuvara svjetskoga zadovoljstva i lovora izvojštenoga mira.

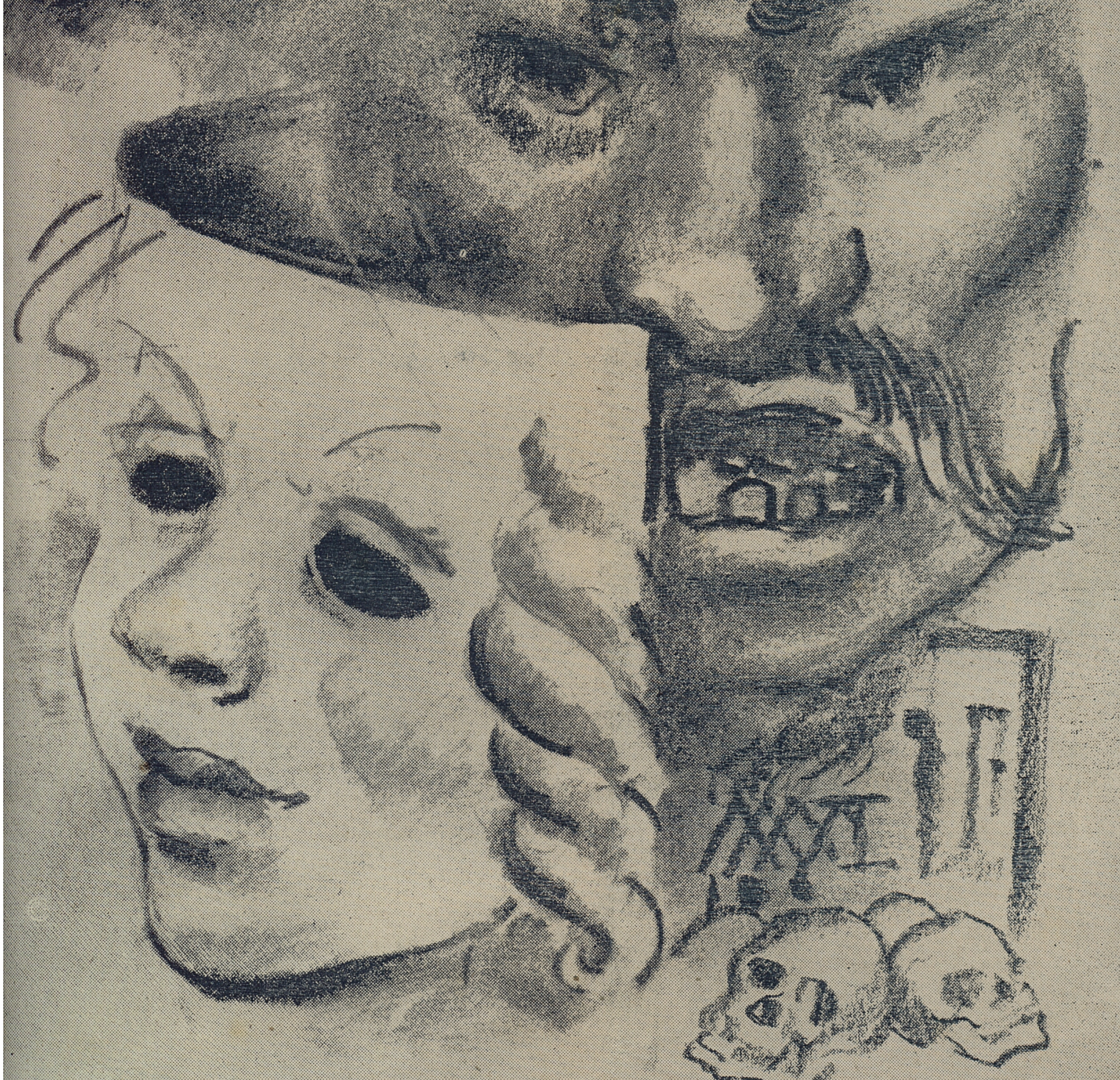
»U ostalom«, rekao je predsjednik suda, »s Radićevom smrću veliki je rat malo odmaknut od svog prvobitnog početka«.

Čemu mučiti i sebe i čovjeka nedužnoga Janka Mastiluka. Neka se stoga radije osviesti i vrati u stvarnost, i neka ne iztrčava pred rudo velikih prešalica, jer mi Hrvati uglavnom smo i suviše pošteni i viteški prema onom neprijatelju, koji bi htio nama krojiti pravicu..

A. Hyl

»Ustaša«, vjestnik hrvatskog ustaškog oslobodilačkog pokreta. — Izdavač i vlastnik Ustaški Nakladni Zavod. — Ravnatelj i glavni urednik poglavni pobočnik Mijo Bzik. Uredničtvo i uprava: Berislavićeva ulica 10. — Brzoglas: Uredničtvo: 79-00, Uprava: 64-06. — Čekovni račun br. 49.456. — Izlazi tjedno. — Pojedini broj stoji 10 Kuna. — Predplata: godišnje 520 Kuna, polugodišnje 260 Kuna, tromjesečno 130 Kuna. — Tisak Tiskare Ustaškog pokreta, Berislavićeva ulica 10. — Za tiskaru odgovara Viktor Smokvina, Zagreb, Medovićeva ulica 2.

JUGOSLAVIJA

BEZ KRINKE

Tebi radost,
tebi snaga,
Domovino,
naša draga...

